

ที่ สร ๐๒๐๑/ว. ๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๔ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน เวียนกระทรวงทบวงกรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่ สร ๑๐๐๔/๑๖๐๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติเกี่ยวกับการไปเป็นพยานตามหมายศาล โดยแยกพิจารณาออกได้เป็น ๒ กรณี ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๖ ลงมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติเป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ
จึงเรียนยืนยันมา /จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง /สูง

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๒๔๑๒๒๕๐

2/6

ที่ สร ๑๑๑/๔๗๔๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๔ เมษายน ๒๕๒๖

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร ๑๐๐๔/๑๖๐๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖

ตามที่ขอให้ท่านเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและ
รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติเกี่ยวกับการไปเป็นพยานตามหมายศาล โดยแยกพิจารณาออกได้เป็น ๒ กรณี
ความแข็งแรงอยู่แล้วนั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๒๖ ลงมติเห็นชอบด้วย และ
อนุมัติเป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และให้แจ้งให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายปลั่ง นิรุติ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๒๔๑๒๒๔๐

กมร. ๕๖๗
๕/๒๕๖๑.๒๕๖๑.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
วันที่ ๓๐๓๑	คพ. 4
วันที่ พ.๒๕.๐.	เวลา ๙.๓๕น.

3/6

ที่ สร ๑๐๐๔/1603

๕ เมษายน ๒๕๖๒

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

จด. รับ	448
วันที่ ๕ เม. ๒๖	
เวลา 15/10 ๕.	

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายบันทึกสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร ๑๐๐๔/๑๔๓
ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๒

มทท.
๑๐
๑๕.๒๖
๑๕.๒๖

ด้วยกรมตุลาการแจ้งว่า มีบริบทเอกชนได้ฟ้องกรมตุลาการเป็นจำเลย
โดยอ้างว่าราชการกรมตุลาการเป็นพยาน และศาลได้ออกหมายเรียกให้ข้าราชการผู้นั้น
ไปเป็นพยานให้แก่โจทก์ กรมตุลาการจึงหารือไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เพื่อพิจารณาว่า การที่ข้าราชการไปเป็นพยานให้แก่บุคคลภายนอกดังกล่าว จะถือว่าเป็น
การไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ หรือจะต้องลาราชการไป เพื่อกรมตุลาการจะได้
ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

๕.๒๖.

๕.๒๖.

๕.๒๖.

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการ
พิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีความเห็นถึง
ปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้ และเนื่องจากเรื่องนี้มิได้มีระเบียบกำหนดไว้
โดยเฉพาะ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการฯ จึงเห็นควร
นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นหลักการให้ใช้กับทุกส่วนราชการและ
รัฐวิสาหกิจต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นพ้องด้วยกับความเห็น
ของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว และได้นำเสนอทางรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประมวล
อภิเรณูสาร) พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป.

๕.๒๖ ๒๖๖ ๑๖๕

๕.๒๖ ๒๖๖ ๑๖๕
๑๖๕ ๒๖๖ ๑๖๕
๕.๒๖ ๒๖๖ ๑๖๕

๕.๒๖ ๒๖๖ ๑๖๕

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

๕.๒๖ ๒๖๖ ๑๖๕

(นายวิชาญ สิริรัตน)

รองปลัดสำนักฯ ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองแผนงานและวิชาการ

โทร. ๒๕๕๐๐๕๕, ๒๕๕๐๐๕๖

ส่วนราชการ

บันทึกข้อความ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

รับจาก

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

วันที่ ๙/๒๕๖๔ เวลา ๑๔:๐๐ 4/6

ที่ สร ๐๐๐๑๖๘/ม

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน ท่านรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประมาณ อภิเรณูสาร)

ด้วยกรมตุลาการแจ้งว่า มีบริษัทเอกชนไต่ฟ้องกรมตุลาการเป็นจำเลย โดยอ้างข้าราชการกรมตุลาการเป็นพยาน และศาลได้ออกหมายเรียกให้ข้าราชการผู้นั้นไปเป็นพยานให้แก่โจทก์ กรมตุลาการจึงหารือมาเพื่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาว่าการที่ข้าราชการไปเป็นพยานให้แก่บุคคลภายนอกดังกล่าว จะถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ หรือจะต้องลาราชการไป เพื่อกรมตุลาการจะได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นว่า การไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมืองของรัฐ และเป็นหน้าที่ซึ่งไม่อาจชักขึ้นหรือหลีกเลี่ยงได้ เพราะมีบทกำหนดโทษผู้ที่ได้รับหมายเรียกแล้วไม่ไปตามหมายเรียกไว้ อย่างไรก็ตาม การพิจารณาเรื่องนี้อาจแยกออกได้เป็น ๒ กรณี คือ

๑. กรณีที่ส่วนราชการหรือพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีหรือส่วนราชการตกเป็นจำเลยในคดีที่ถูกฟ้องและส่วนราชการหรือพนักงานอัยการได้อ้างข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการเป็นพยานในคดีนั้น หรือการไปเป็นพยานในฐานะผู้เชี่ยวชาญหรือในฐานะที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ราชการ ตามคำสั่งศาลในกรณีเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๒. กรณีที่บุคคลภายนอกได้อ้างข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการเป็นพยานในคดีนอกเหนือจาก ๑. กรณีเช่นนี้ไม่น่าจะถือว่าการไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพราะมิได้เป็นการไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการ โดยเฉพาะ แต่เป็นเรื่องเฉพาะตัวของข้าราชการหรือลูกจ้างผู้นั้นที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมืองของรัฐตามหมายเรียกของศาล ซึ่งโดยหลักการแล้วควรจะต้องขอลาราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งได้แก่ การลาปฏิบัติงาน แต่เมื่อพิจารณาในแง่ที่ว่า การไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ซึ่งไม่อาจชักขึ้นและหลีกเลี่ยงได้ และไม่ใช่งานส่วนราชการหรือ

5/6

ถูกจ้างขึ้นโดยทรง การไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลจึงไม่น่าจะให้ข้าราชการหรือ
ลูกจ้างของลาภกิจส่วนทั่วไป น่าจะเป็นการอนุญาตให้ไปปฏิบัติหน้าที่เป็นพยานได้โดยไม่ถือเป็น
วันลา โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับกรณีให้ข้าราชการไปปฏิบัติหน้าที่ที่มีข้าราชการหรือเกี่ยว-
ข้องกับราชการโดยตรง เช่น

(๑) มติของคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่
สร ๐๒๐๑/ว ๘๒ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๖ สรุปได้ว่า ข้าราชการซึ่งถูกสั่ง หรือถูกขอ
ตัวให้ไปปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจเป็นประจำหรือเป็นการเฉพาะคราว หรือได้รับแต่งตั้งให้
เป็นกรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ เดินทางไปปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจทั้งใน
ประเทศและต่างประเทศ เมื่อได้รับอนุมัติจากเจ้าสังกัดในกรณีเดินทางไปต่างประเทศ และ
กระทรวงเจ้าสังกัดในกรณีที่เดินทางไปต่างประเทศแล้ว ให้เดินทางไปได้โดยไม่ถือว่าเป็น
วันลา และไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) กรณีที่สมาคมหรือหน่วยงานเอกชนเป็นผู้จัดการประชุมสัมมนาและ
ขออนุมัติให้ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมสัมมนาโดยไม่ถือเป็นวันลา
และมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายจากทางราชการได้ ซึ่งเรื่องนี้เป็นทางปฏิบัติสมาคมหรือหน่วยงาน
เอกชนนั้น ๆ จะเสนอขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจ ซึ่งในปัจจุบันได้แก่ รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับ
มอบอำนาจ และเมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติในหลักการให้เข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาโดยไม่ถือเป็น
วันลาแล้ว ก็ควรจะกำหนดไว้ด้วยว่าทั้งนี้จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้นั่งบังคับบัญชาก่อน

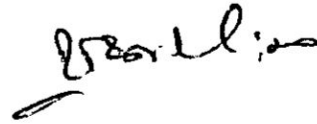
จากกรณีดังกล่าวข้างต้น เป็นการอนุญาตให้ข้าราชการไปปฏิบัติงานหรือไป
ร่วมประชุมสัมมนาได้โดยไม่ถือเป็นวันลา โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้นั่งบังคับ-
บัญชาก่อน

ดังนั้น กรณีการไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลตามที่บุคคลภายนอกอ้าง
เป็นพยาน ซึ่งมีขึ้นเป็นกรณีที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยตรง จึงน่าจะอนุโลมใช้ใน
ลักษณะเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวข้างต้น คือให้ผู้นั่งบังคับบัญชาอนุญาตให้ไปตามหมายเรียกของศาล
ได้โดยไม่ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และไม่ถือว่าเป็นวันลา

เนื่องจากเรื่องนี้มีระเบียบกำหนดไว้โดยเฉพาะ และเพื่อให้การปฏิบัติ
เป็นไปในแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการฯ จึงเห็นควรให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา
อนุมัติเป็นหลักการให้ใช้กับทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับความเห็น
ของคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีทั้งกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะ
จัดส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป.

(นายชชาติ ประมุขผล)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เลขาฯ ค.อ. ฟอสเตอร์

พลตรี ประภาส (๒๐๖๐๖๖)

(ประมาณ อติเรกสาร)

รองนายกรัฐมนตรี สังกัดและปฏิบัติราชการแทน
นายกรัฐมนตรี

พ.บ.๒๖